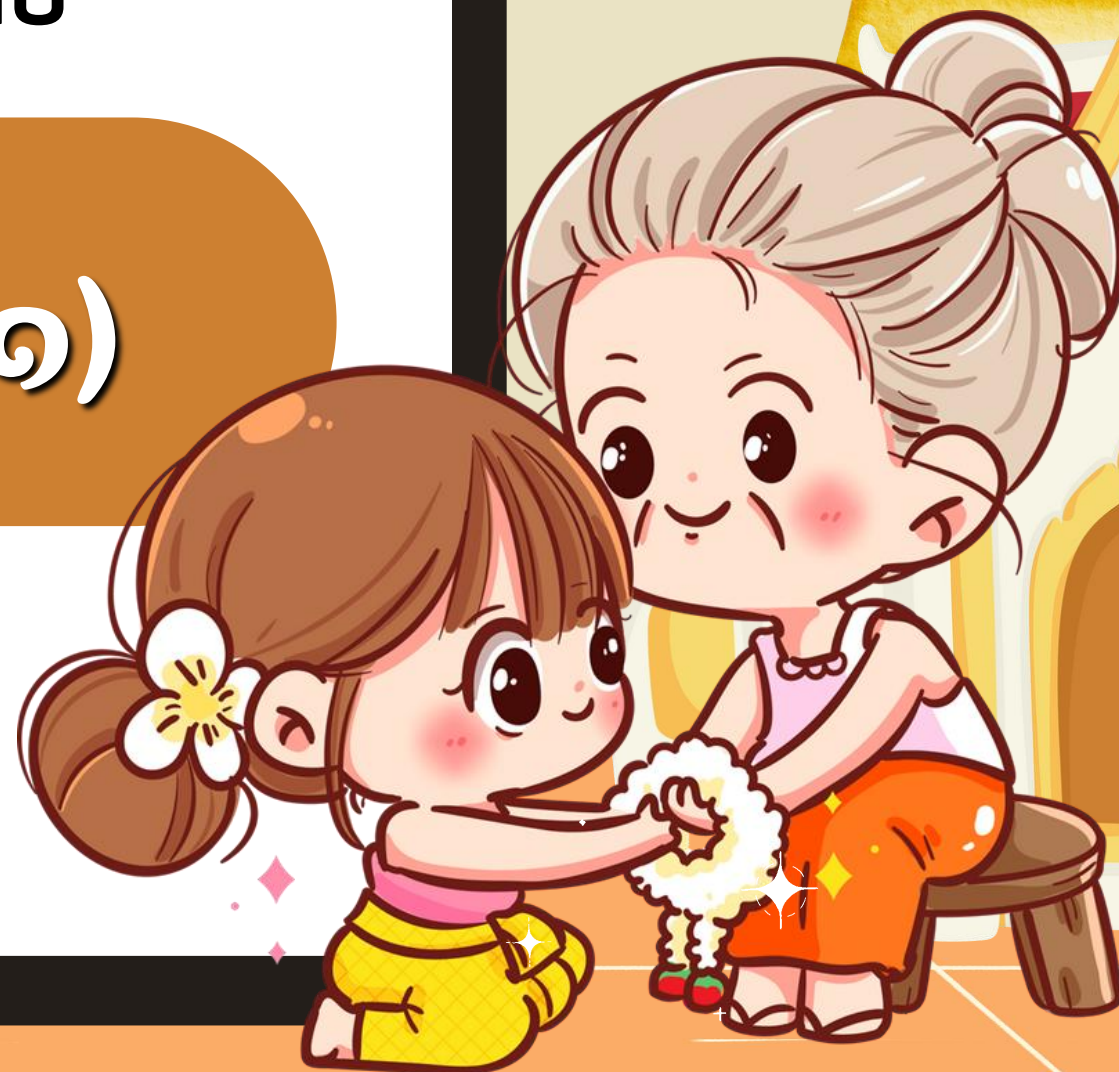

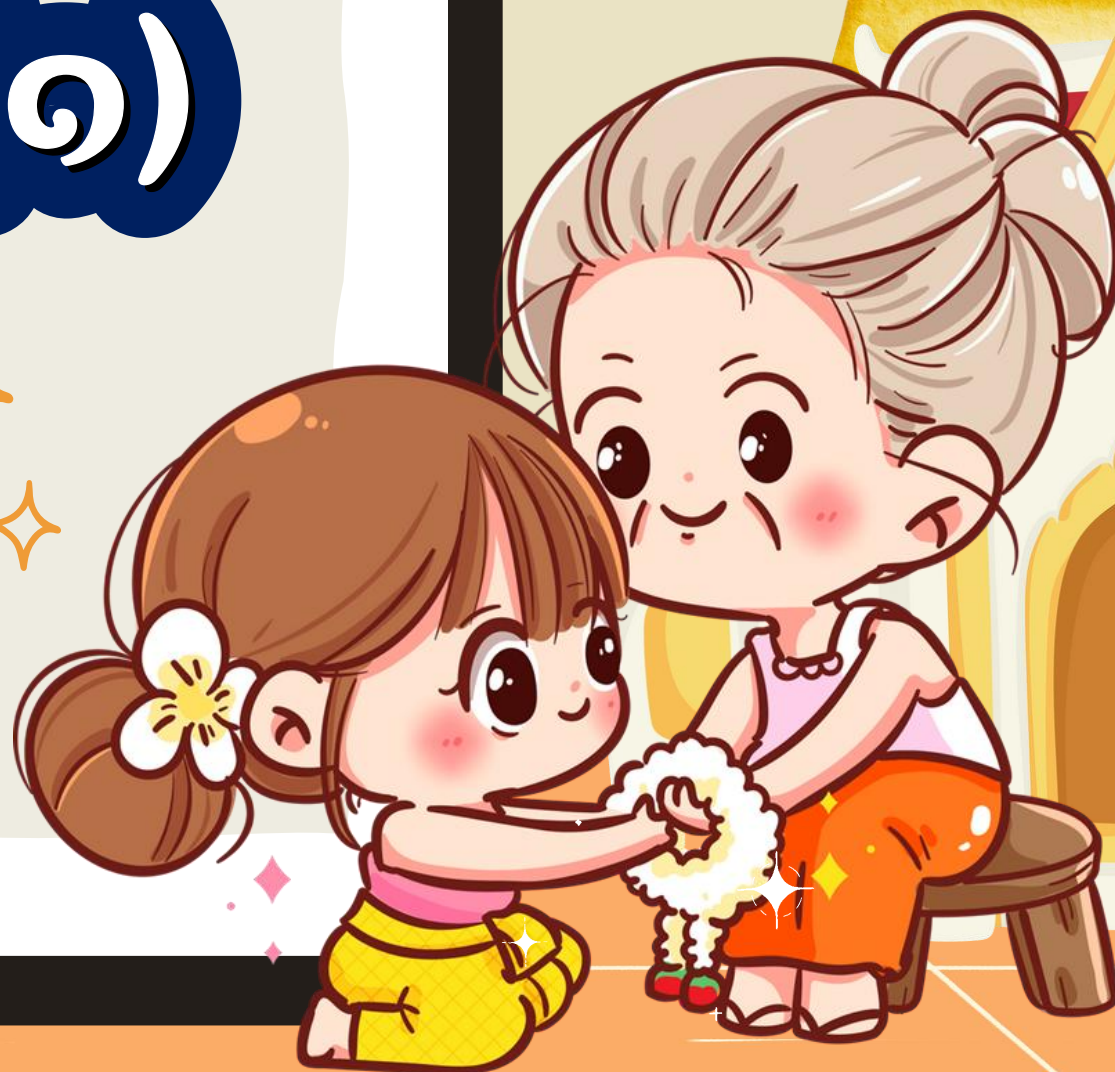
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
รหัสวิชา ส๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เดินตามความเป็นไทย

เรื่อง มารยาทชาวพุทธ (๑)

ครูผู้สอน ครูวัลัญญา แองสาย

มารยาทชาวพุทธ (๑)

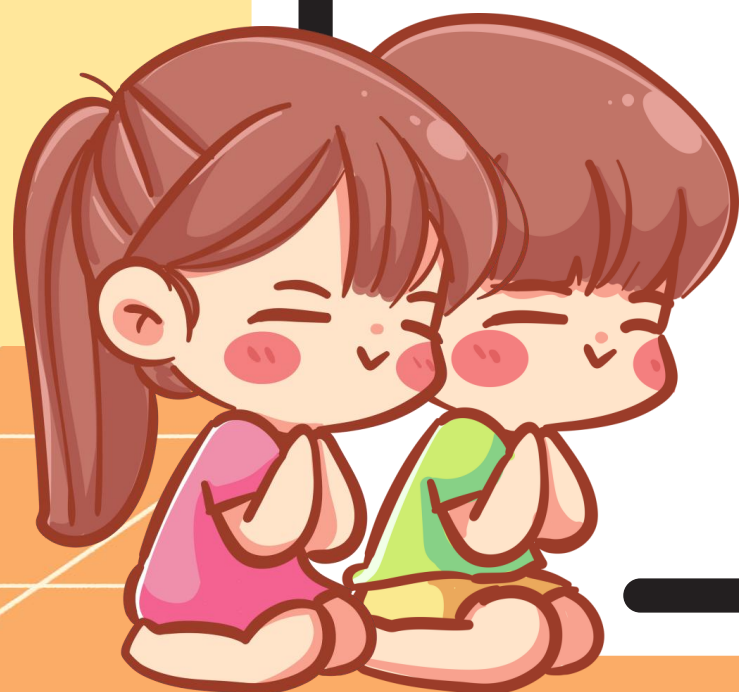
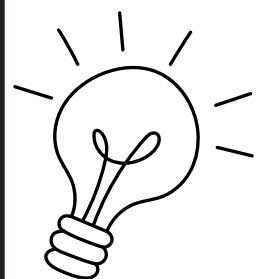
จุดประสงค์

๑. บอกแนวทางการปฏิบัติตน

ในศาสนพิธีและยกตัวอย่าง

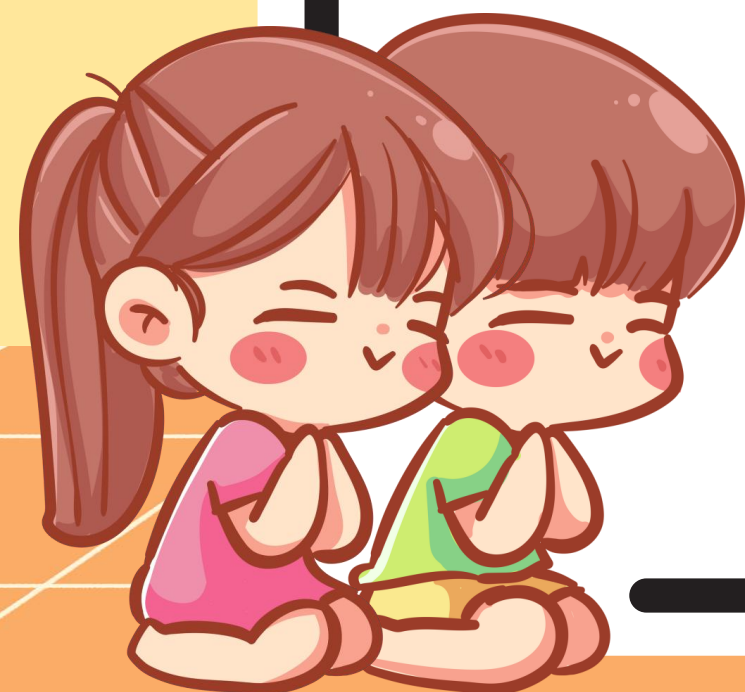
งานมงคล งานอวมงคล

ได้ถูกต้อง

จุดประสงค์

๒. สืบค้นและสรุปขั้นตอน
ทำบุญในงานมงคลและ
งานอวมงคลได้

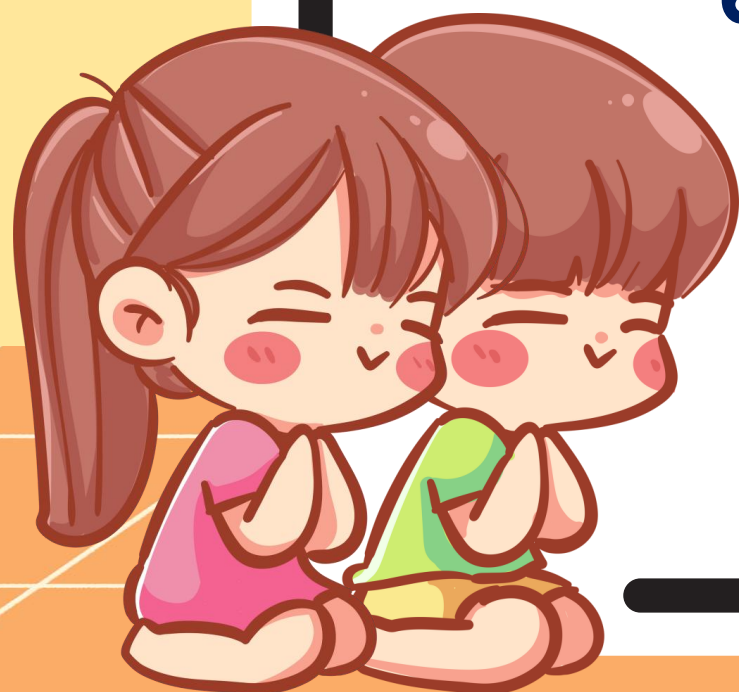
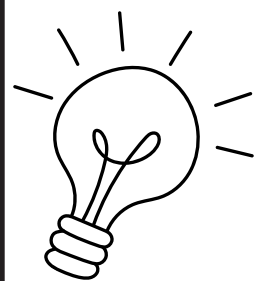

จุดประสงค์

๓. เห็นความสำคัญของการเรียน

เรื่อง ศาสนพิธีและมารยาท

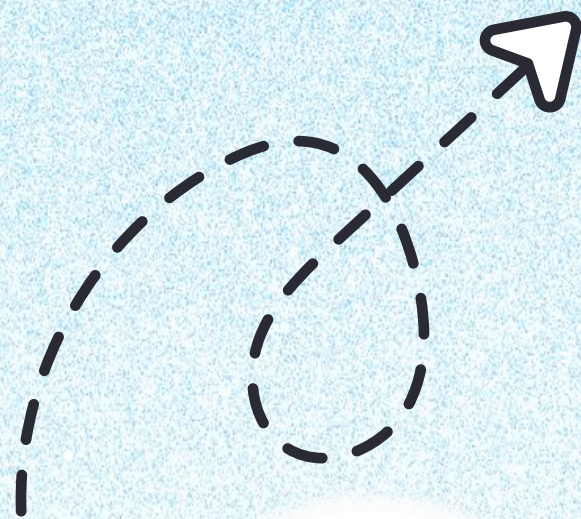
ชาวพุทธ

กิจกรรม

ท่ายปริศนา

มารยาทชาวพุทธ

❖ **ทำบุญตักบาตร** ❖

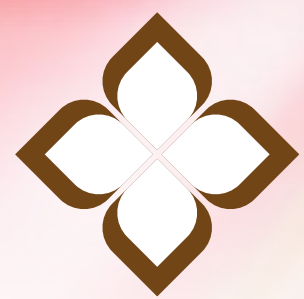
❀ ฟังเทศน์ ❀

❖ **ถวายสังฆทาน** ❖

❖ การกราบ ❖

การไหว้

กิจกรรม

“ภารกิจนักสืบ”

ตัวอย่าง

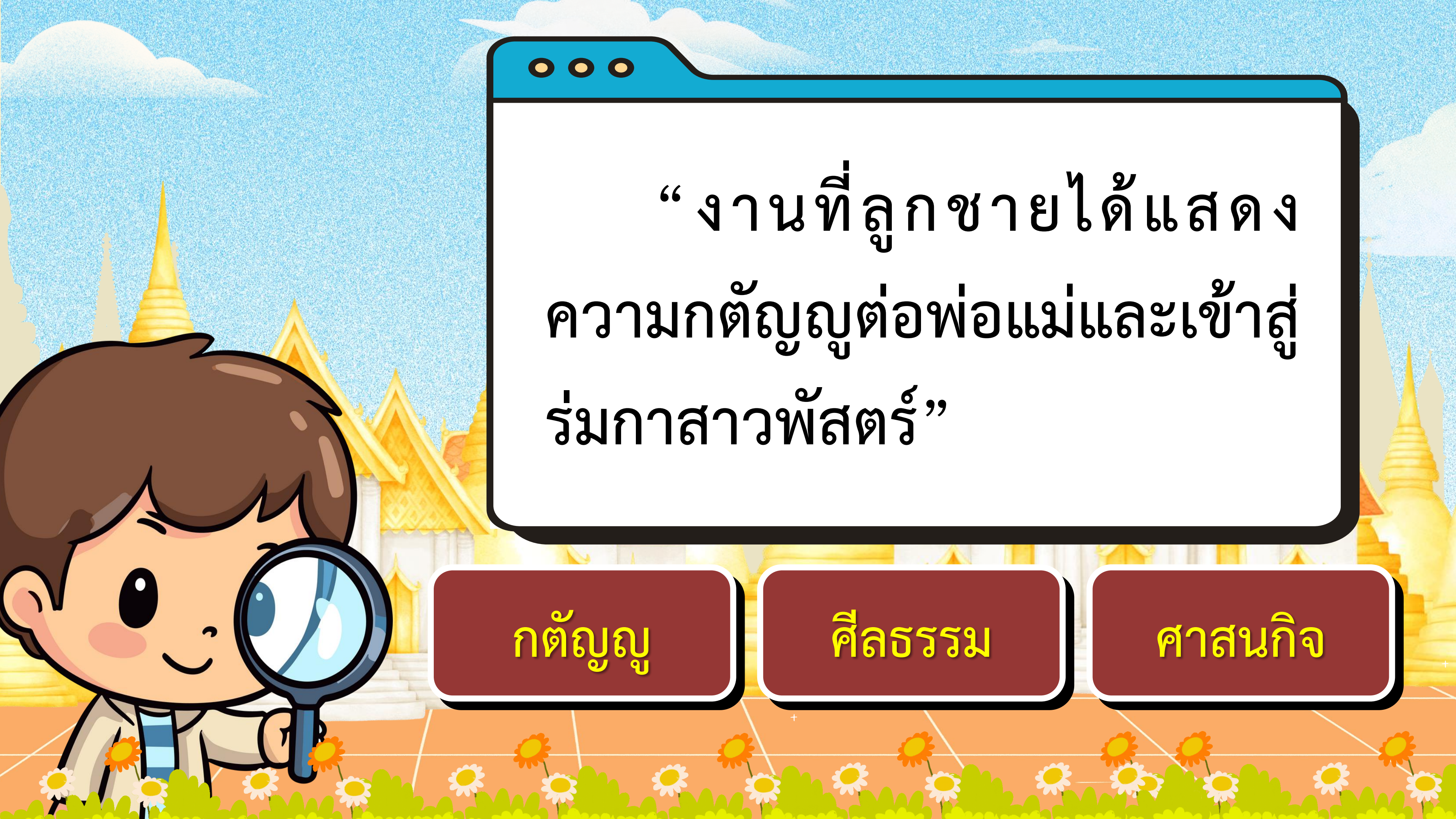
“งานที่จัดขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองวัน
สำคัญของชีวิต พร้อมการทำบุญเพื่อ
ความเป็นสิริมงคล”

งานทำบุญวันเกิด
(งานมงคล)

วันสำคัญ

สิริมงคล

ระลึกคุณพ่อแม่

“งานที่ลูกชายได้แสดง
ความกตัญญูต่อพ่อแม่และเข้าสู่
ร่มกาสาวพัสตร์”

กตัญญู

ศีลธรรม

ศาสนกิจ

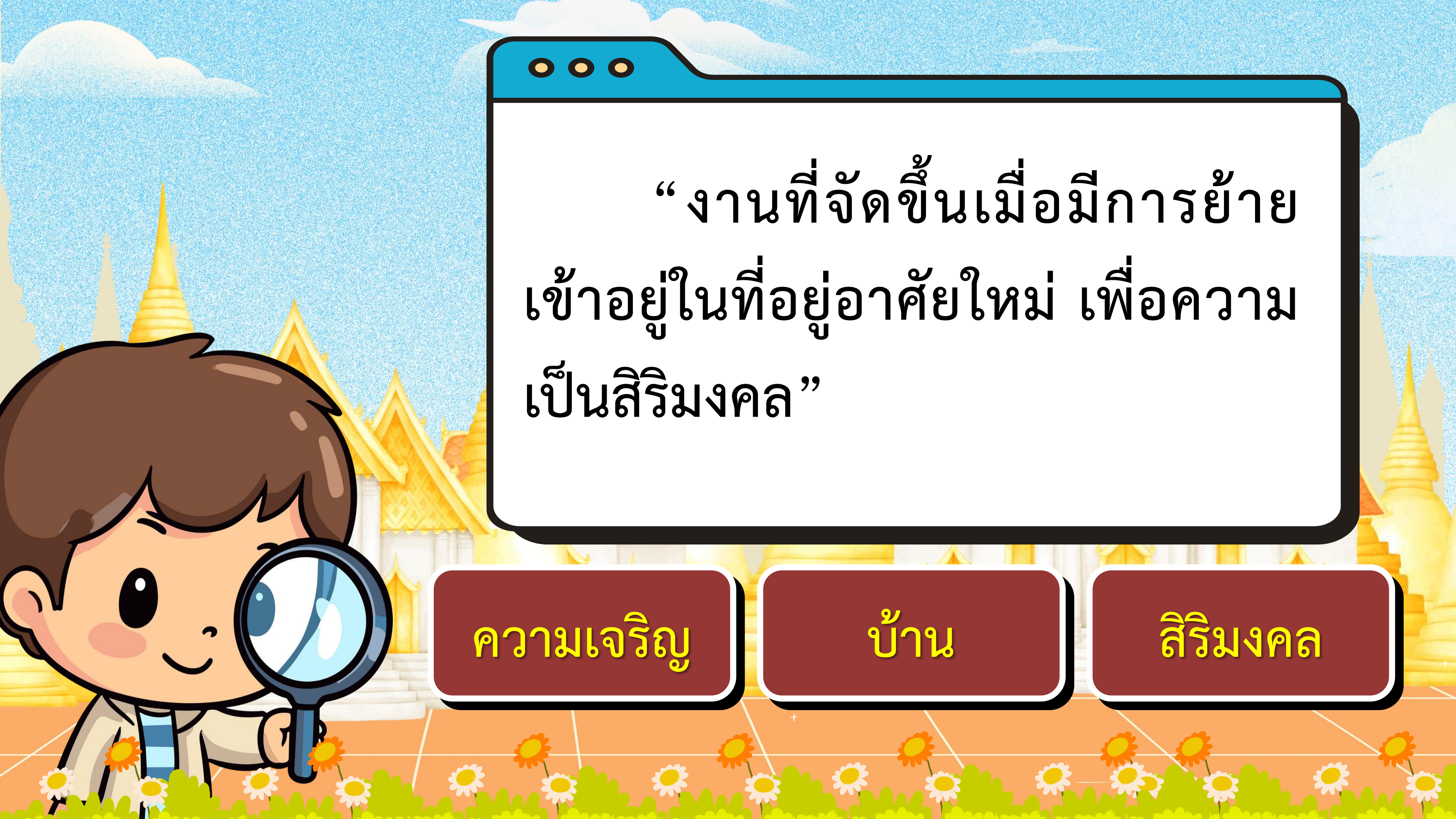

“งานที่ผู้คนมาร่วมยินดีกับ
การเริ่มต้นชีวิตคู่ของสองคน”

สามัคคี

คู่ชีวิต

ความสุข

“งานที่จัดขึ้นเมื่อมีการย้าย
เข้าอยู่ในที่อยู่อาศัยใหม่ เพื่อความ
เป็นสิริมงคล”

ความเจริญ

บ้าน

สิริมงคล

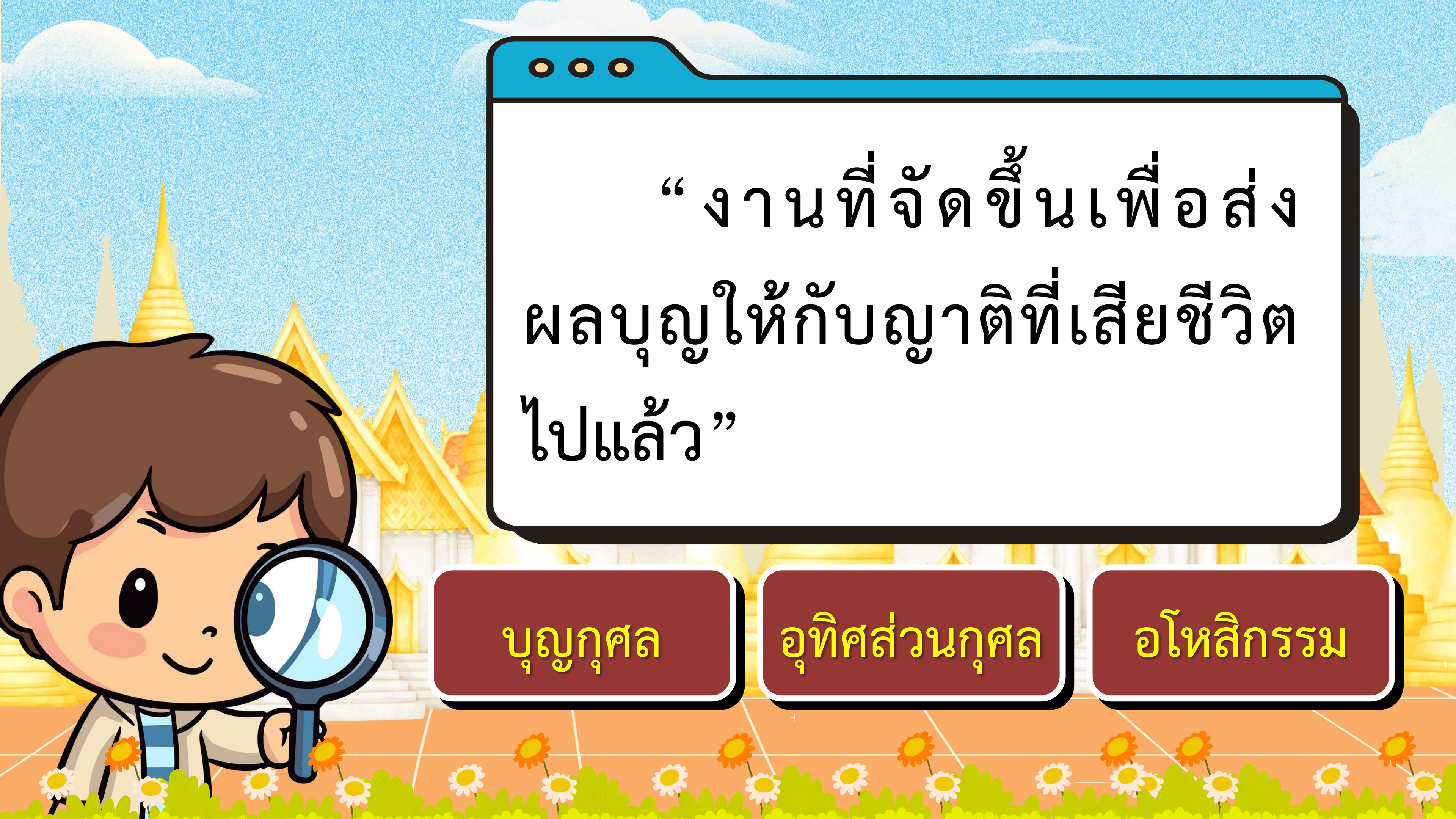

“งานที่จัดขึ้นเพื่อแสดง
ความอาลัยแก่ผู้ล่วงลับ

อาลัย

การสูญเสีย

มรณสति

“งานที่จัดขึ้นเพื่อส่ง
ผลบุญให้กับญาติที่เสียชีวิต
ไปแล้ว”

บุญกุศล

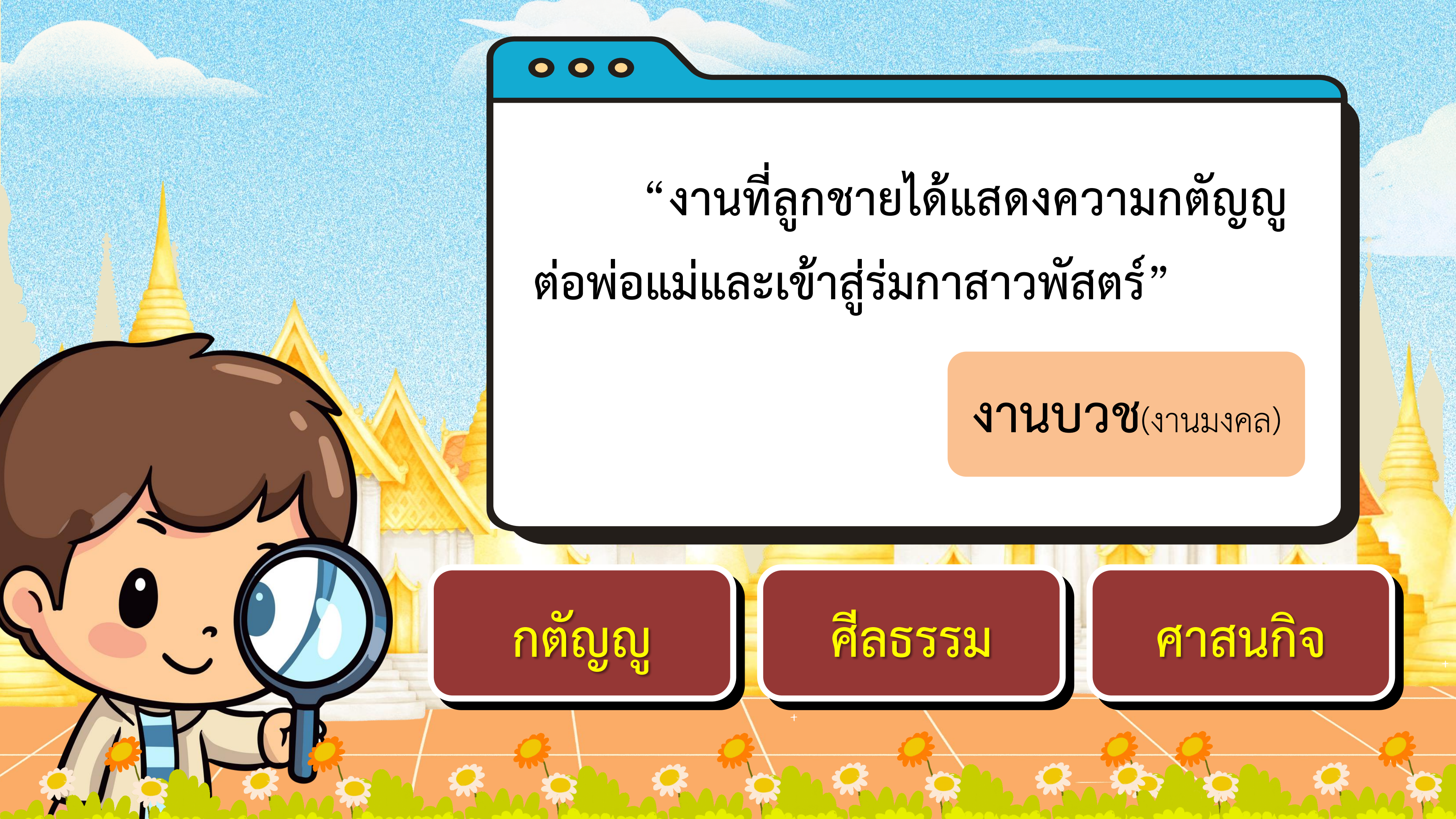
อุทิศส่วนกุศล

อโหสิกรรม

ช่วงเฉลี่ย

“ภารกิจนักสืบ”

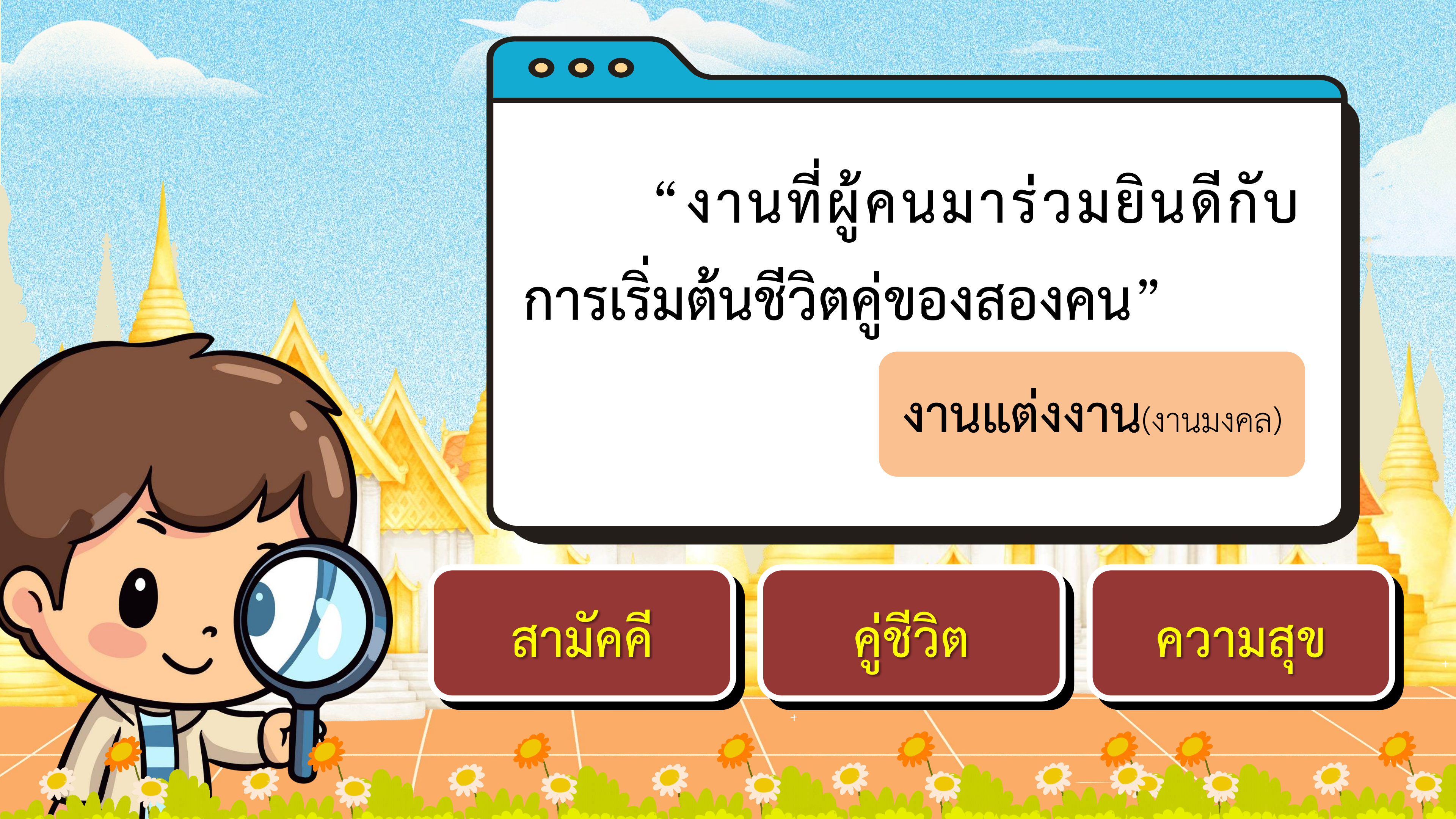
“งานที่ลูกชายได้แสดงความกตัญญู
ต่อพ่อแม่และเข้าร่วมกาสาวพัสตร์”

งานบวช(งานมงคล)

กตัญญู

ศีลธรรม

ศาสนกิจ

“งานที่ผู้คนมาร่วมยินดีกับ
การเริ่มต้นชีวิตคู่ของสองคน”

งานแต่งงาน(งานมงคล)

สามัคคี

คู่ชีวิต

ความสุข

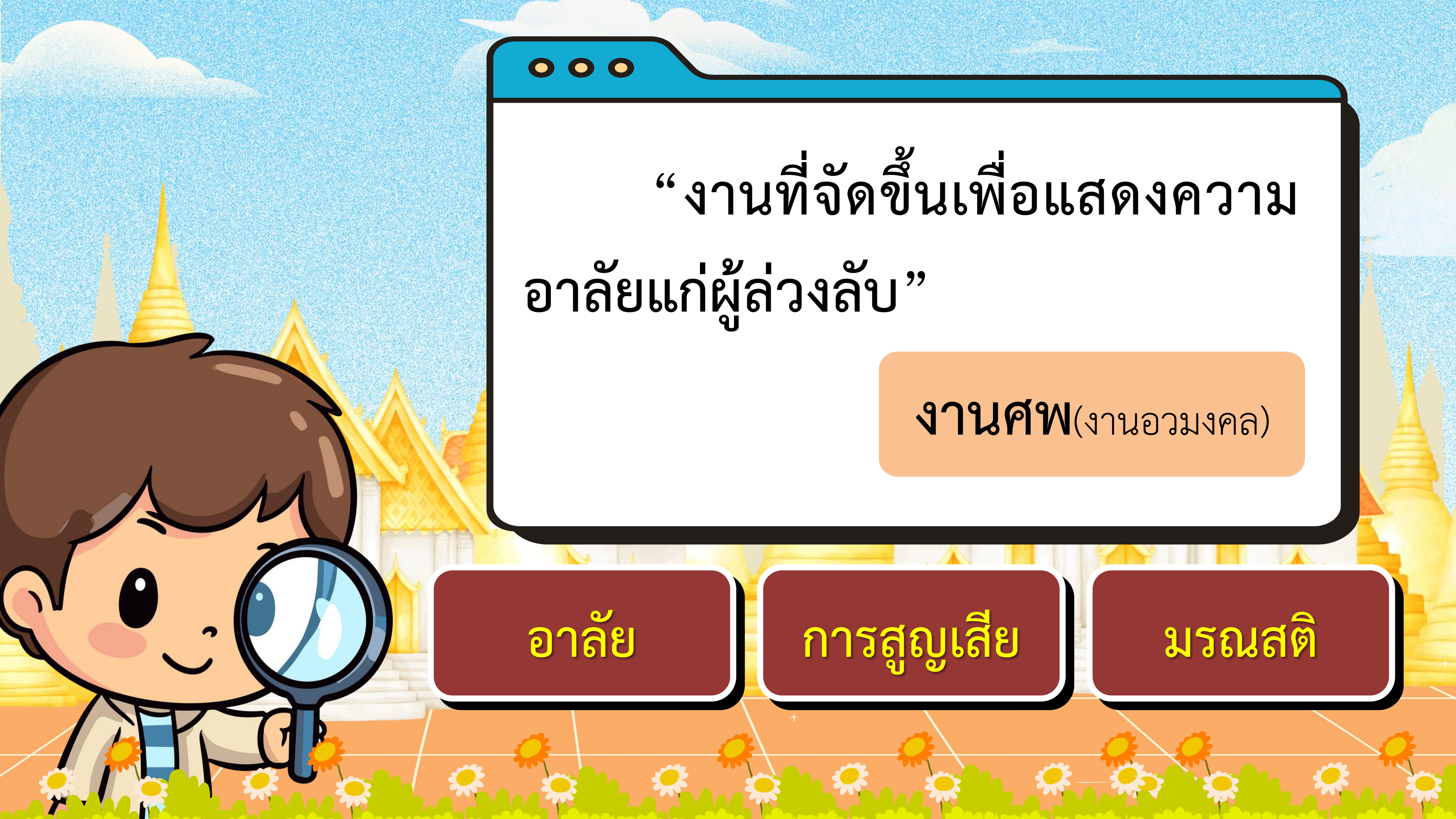
“งานที่จัดขึ้นเมื่อมีการย้าย
เข้าอยู่ในที่อยู่อาศัยใหม่ เพื่อความ
เป็นสิริมงคล”

งานขึ้นบ้านใหม่
(งานมงคล)

ความเจริญ

บ้าน

สิริมงคล

“งานที่จัดขึ้นเพื่อแสดงความ
อาลัยแก่ผู้ล่วงลับ”

งานศพ(งานอวมงคล)

อาลัย

การสูญเสีย

มรณสติ

“งานที่จัดขึ้นเพื่อส่งผลบุญ
ให้กับญาติที่เสียชีวิตไปแล้ว”

งานทำบุญอุทิศให้ผู้ล่วงลับ
(งานอวมงคล)

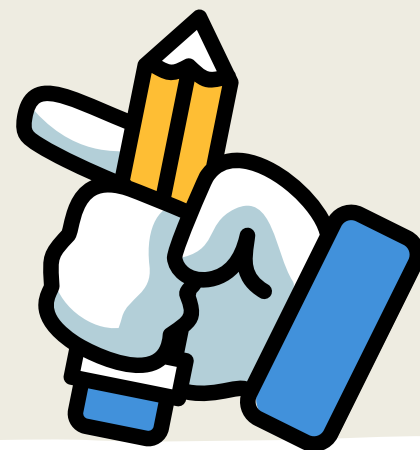
บุญกุศล

อุทิศส่วนกุศล

อโหสิกรรม

“ลักษณะงานมงคล

และงานอวมงคล”

“**งานมงคล** เป็นพิธีกรรมที่จัดขึ้นเพื่อ
ความเป็นสิริมงคล ให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง
แก่ผู้เข้าร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง มักเกี่ยวข้อง
กับการทำบุญ การเฉลิมฉลอง หรือการ
ประกอบพิธีที่ส่งเสริมความสุขและความ
สำเร็จในชีวิต ตัวอย่างของงานมงคล ได้แก่”

งานแต่งงาน

“เป็นพิธีกรรมที่มีจุดประสงค์เพื่อ
ประกาศและแสดงถึงการเริ่มต้นชีวิตคู่ของ
เจ้าบ่าวและเจ้าสาว โดยมีพิธีทางศาสนา เช่น
การทำบุญเลี้ยงพระ การรดน้ำสังข์ และการ
ผูกข้อมือเพื่อความเป็นสิริมงคล”

งานขึ้นบ้านใหม่

“จัดขึ้นเพื่อเป็นความเป็นสิริมงคล
โดยอาจมีการนิมนต์พระมาสวดมนต์และ
เจริญพระพุทธมนต์”

งานบวช

“เป็นพิธีกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ชายหนุ่ม
เข้าสู่เพศสมณะ โดยมีพิธีทำบุญตักบาตร
การนิมนต์พระมาสวดเจริญพระพุทธมนต์
และการโกนผมก่อนเข้าสู่พิธีบวชอย่างเป็นทางการ”

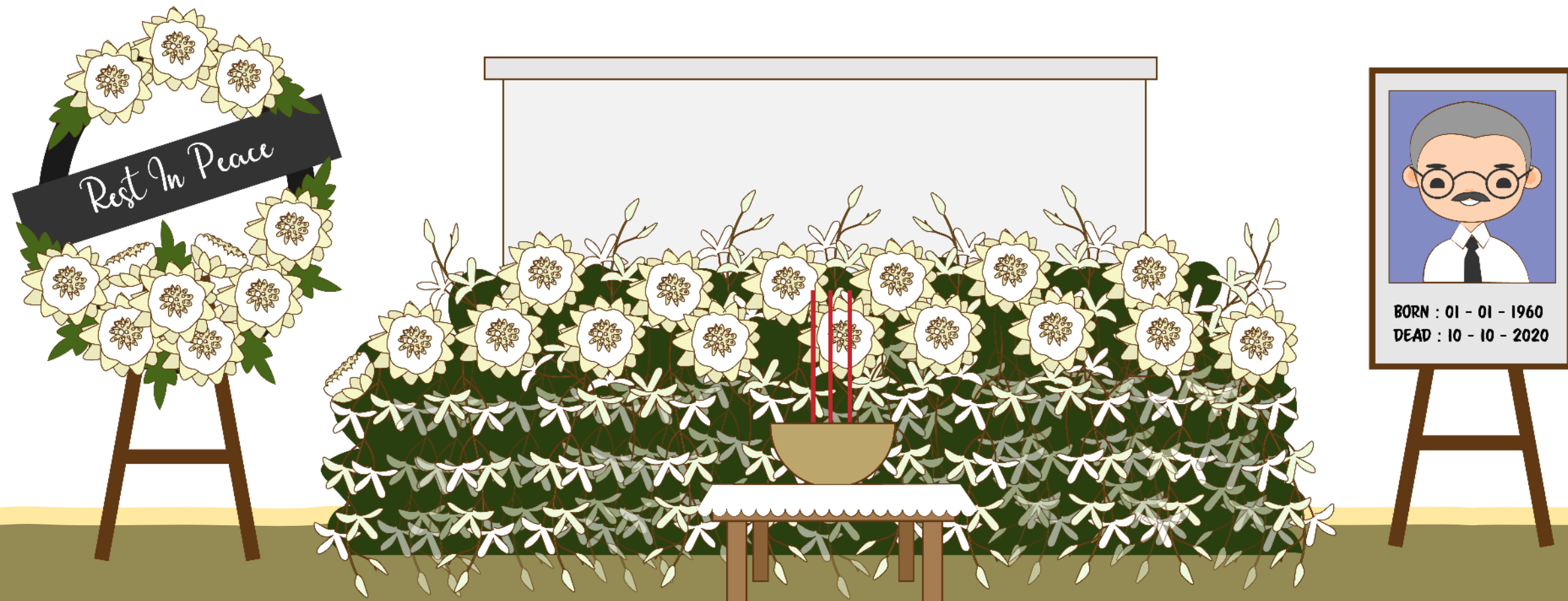
“งานอวมงคล เป็นพิธีกรรม

ที่เกี่ยวข้องกับความตาย จัดขึ้นเพื่อแสดง
ความเสียใจ ไว้อาลัย หรือส่งวิญญาณ
ผู้ล่วงลับตามความเชื่อของศาสนา
ตัวอย่างของงานอวมงคล ได้แก่”

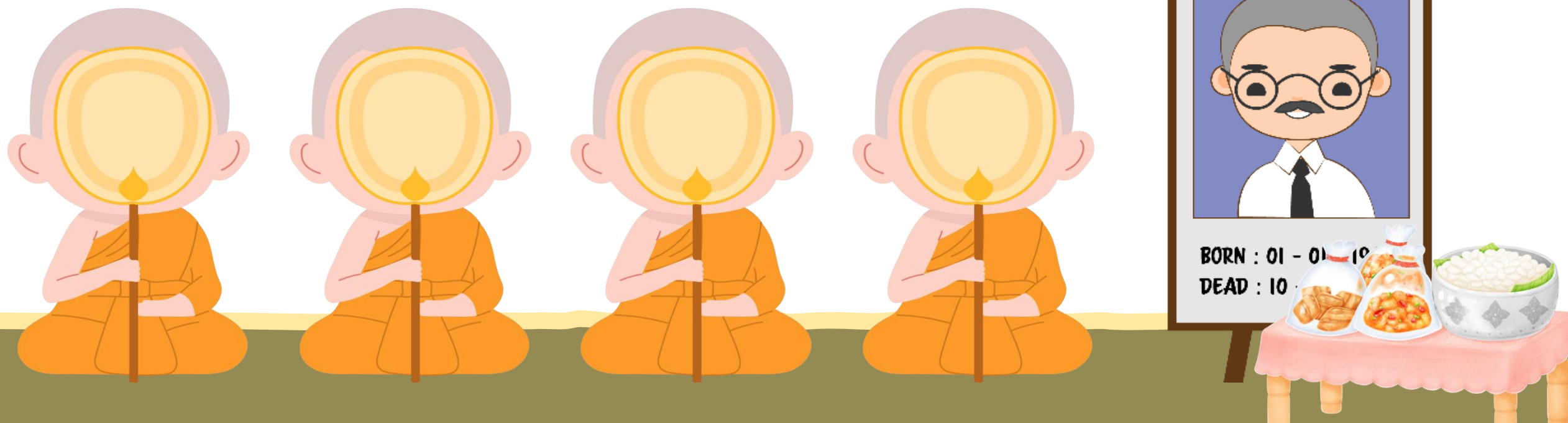
งานศพ

“เป็นพิธีกรรมเพื่อส่งดวงวิญญาณของผู้ล่วงลับไปสู่สุคติ มีขั้นตอนต่าง ๆ เช่น การตั้งศพ การสวดอภิธรรม การถวายภัตตาหารพระ และการฃาปนกิจศพ หลังจากเสร็จสิ้นพิธีฃาปนกิจ อาจมีการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับ”

งานทำบุญครบรอบผู้ล่วงลับ

“จัดขึ้นเพื่อระลึกถึงผู้จากไป โดยมีการนิมนต์พระสงฆ์มาสวด
เจริญพระพุทธมนต์ ทำบุญอุทิศส่วนกุศล และเชิญญาติมิตรผู้ล่วงลับ
ร่วมรำลึก”

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนบอกลักษณะการปฏิบัติตนใน ศาสนพิธี พร้อมยกตัวอย่างและสรุปขั้นตอน ทำบุญ ในงานมงคลและงานอวมงคล ตามประเด็นที่กำหนด

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนบอกลักษณะการปฏิบัติ ตนในศาสนาพิธี พร้อมยกตัวอย่างและ สรุปขั้นตอนทำบุญ ในงานมงคลและ งานอวมงคล ตามประเด็นที่กำหนด

ใบงานที่ ๑ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกลักษณะการปฏิบัติตนในศาสนพิธี พร้อมยกตัวอย่างและสรุปขั้นตอนทำบุญ
ในงานมงคลและงานอวมงคล ตามประเด็นที่กำหนดให้ครบถ้วน

๑. ลักษณะการปฏิบัติตนในการเข้าร่วมงานในศาสนพิธีต่าง ๆ ระบุเป็นข้อ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๑ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกลักษณะการปฏิบัติตนในศาสนพิธี พร้อมยกตัวอย่างและสรุปขั้นตอนทำบุญ
ในงานมงคลและงานอวมงคล ตามประเด็นที่กำหนด ครบถ้วน พร้อมนำเสนอ

๒. ยกตัวอย่างศาสนพิธี (งานมงคลและงานอวมงคล) จำนวน ๑ ตัวอย่าง พร้อมสรุปขั้นตอน
ลักษณะการปฏิบัติ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๑ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกลักษณะการปฏิบัติตนในศาสนพิธี พร้อมยกตัวอย่างและสรุปขั้นตอนทำบุญ
ในงานมงคลและงานอวมงคล ตามประเด็นที่กำหนด ครบถ้วน พร้อมนำเสนอ

๓. การศึกษาเรื่อง มารยาทชาวพุทธ มีความสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

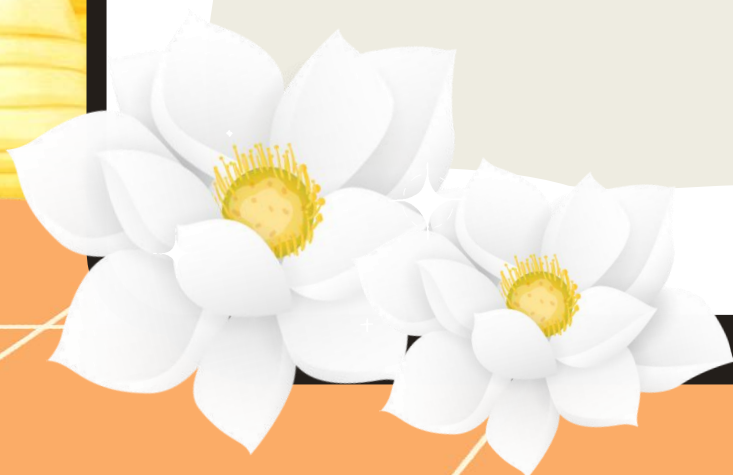
.....

.....

.....

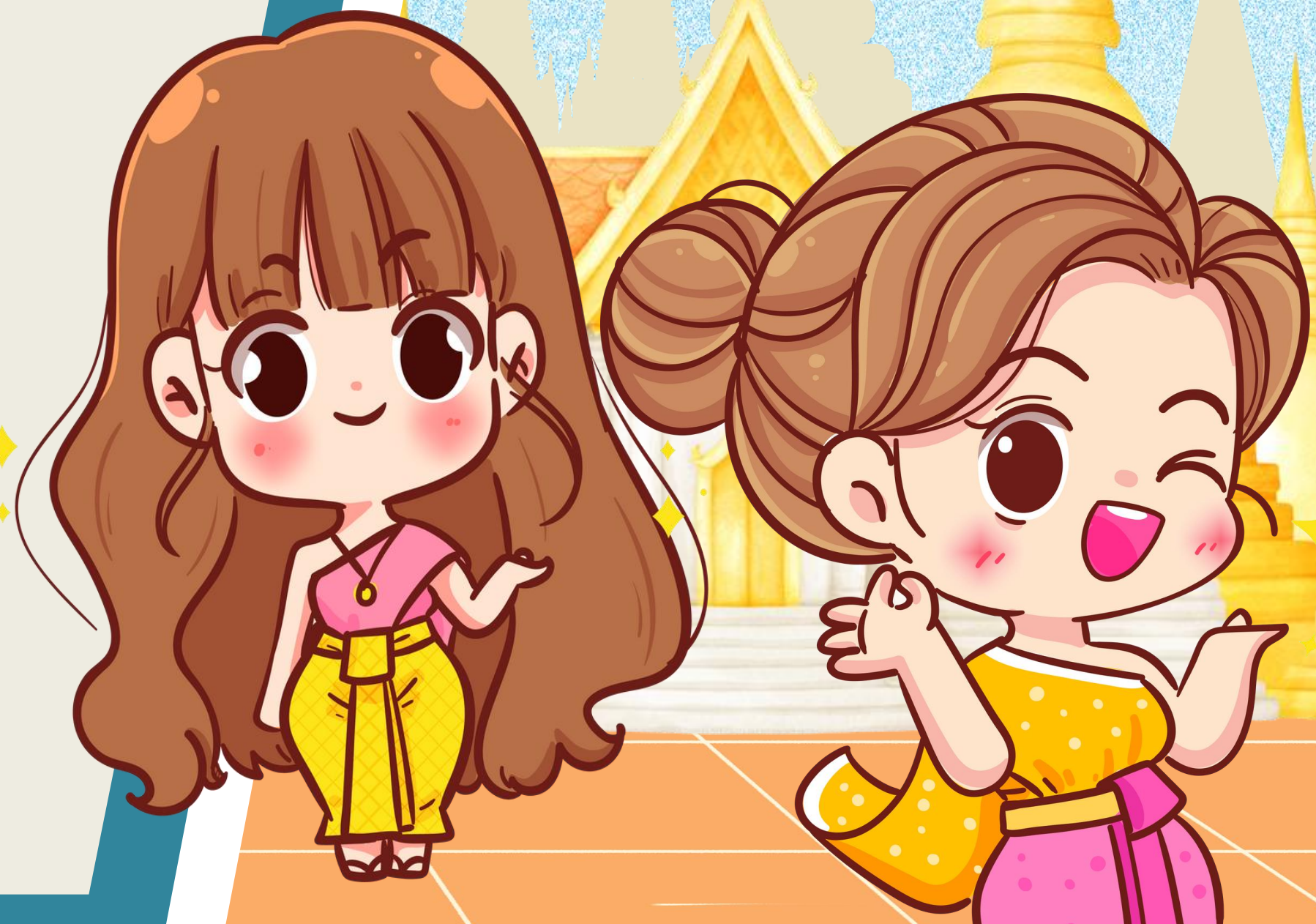
“การปฏิบัติตน
ในศาสนพิธี”

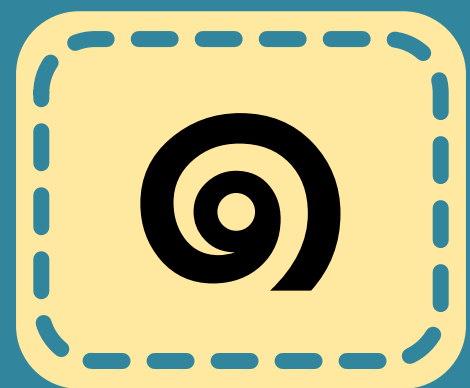

การเตรียมตัวก่อนเข้าร่วม ศาสนพิธี

แต่งกายสุภาพ เหมาะสม
กับกาลเทศะ เช่น สวมเสื้อผ้า
ที่เรียบร้อย ไม่รัดรูปหรือสั้น
จนเกินไป

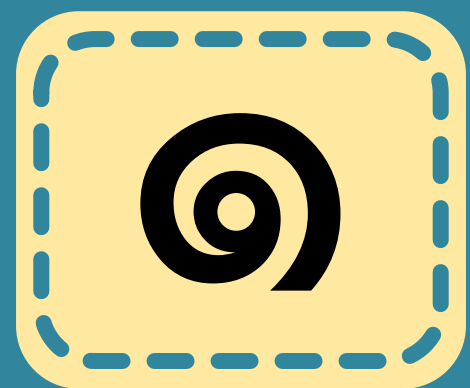

การเตรียมตัวก่อนเข้าร่วม ศาสนพิธี

เตรียมจิตใจให้สงบ
มีสมาธิ พร้อมปฏิบัติตาม
พิธีกรรมอย่างมีสติ

การเตรียมตัวก่อนเข้าร่วม ศาสนพิธี

เตรียมเครื่องสักการะ
เช่น ดอกไม้ ธูป เทียน
ตามความเหมาะสมของ
พิธีนั้น ๆ

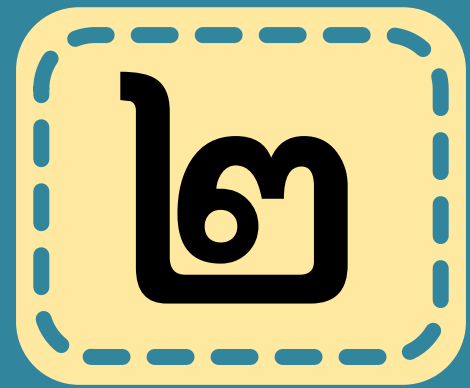

๒

การปฏิบัติตน ระหว่างศาสนพิธี

เข้าร่วมพิธีด้วยความ
เคารพ ไม่ส่งเสียงดังหรือ
ทำให้ผู้อื่นเสียสมาธิ

การปฏิบัติตน ระหว่างศาสนพิธี

ปิดเสียงโทรศัพท์มือถือ
หรืออุปกรณ์สื่อสาร

๒

การปฏิบัติตน ระหว่างศาสนพิธี

ทำตามขั้นตอนของพิธีกรรม
เช่น การกราบ การพนมมือ
การเดินรอบพระอุโบสถ หรือการ
ถวายสักการะ

๒

การปฏิบัติตน ระหว่างศาสนพิธี

เมื่อมีการฟังธรรม ควรตั้งใจ
ฟังด้วยความสงบ หากมีการร่วมพิธี
สวดมนต์ ควรสวดตามโดยไม้ออกเสียงดังจนเกินไป

๓

การแสดงความเคารพ

หากเป็นพิธีที่ต้องกราบพระสงฆ์หรือ
สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ควรกราบด้วยความสำรวม
แสดงความเคารพต่อผู้ที่มีศักดิ์สูงกว่า เช่น
พระสงฆ์ ผู้ใหญ่ หรือเจ้าภาพของงาน

ไม่แสดงท่าทางหรือการกระทำที่
อาจทำให้ผู้อื่นไม่พอใจ เช่น การพูดคุย
หัวเราะ หรือแสดงอาการเบื่อหน่าย

การปฏิบัติตนหลังเสร็จสิ้น ศาสนพิธี

ขอบคุณเจ้าภาพหรือพระสงฆ์
ที่ประกอบพิธีกรรม

ทำบุญหรือถวายปัจจัยตามความเหมาะสม
เก็บกวาดและทำความสะอาดสถานที่ให้
เรียบร้อย

คำถามชวนคิด

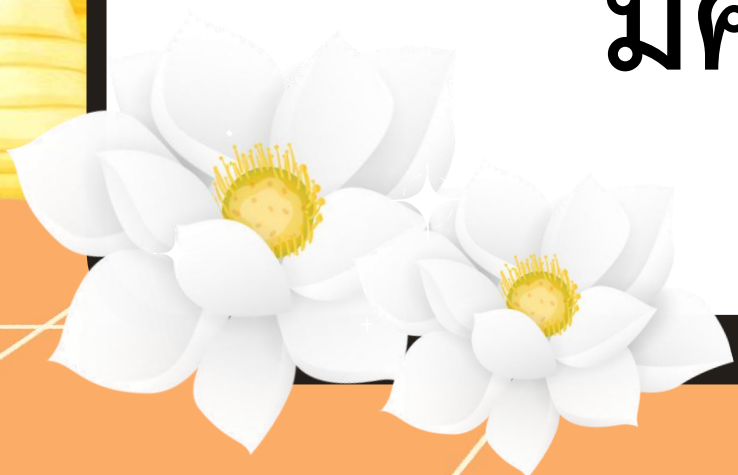

นักเรียนคิดว่าการศึกษา

เรื่อง ศาสนพิธี

และมารยาทชาวพุทธ

มีความสำคัญอย่างไร

สรุปบทเรียน

“การศึกษาเรื่องศาสนพิธีและมารยาทชาวพุทธ มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากช่วยให้เข้าใจวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของสังคมไทยที่ผูกพันกับพระพุทธศาสนา ส่งเสริมให้มีคุณธรรม จริยธรรม และความสุภาพเรียบร้อย ทั้งยังเป็นการฝึกวินัย การเคารพกติกาสังคม และเกิดการ อนุรักษ์ประเพณีอันดีงามให้คงอยู่”

บทเรียนครั้งต่อไป

- มารยาทชาวพุทธ (๒)
- มารยาทชาวพุทธ (๓)
- มารยาทชาวพุทธ (๔)
- มารยาทชาวพุทธ (๕)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

